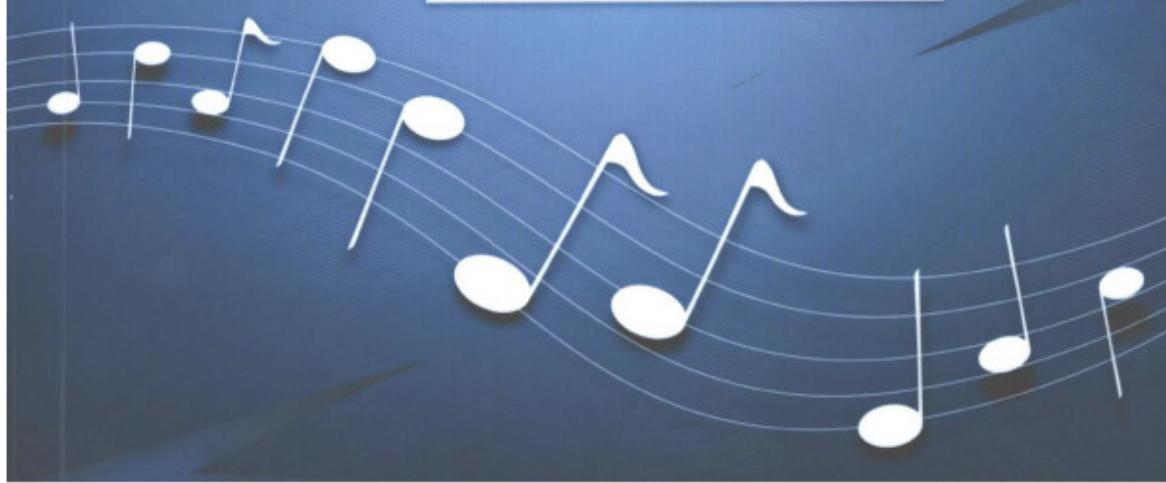

SOLTAN HACIBEYOV

iSĞƏNĐƏR
VƏ
ÇOBAN

1919 — 1974

SOLTAN HACIBEYOV

İSGƏNDƏR

VE

ÇOBAN

BİRPƏRDƏLİ UŞAQ OPERASI

*Saxlanılmış və itirilmiş əlyazmanın bərpa olunmuş surəti əsasında
professor Tərlan Seyidovun redaktəsi ilə*

KLAVİR

**Nizami Gəncəvinin “İsgəndərnamə” poeması və
“İsgəndər Zülqərneyn” Azərbaycan nağılı motivləri əsasında
Mir Mehdi Seyidzadənin ədəbi mətni**

BAKİ – 2017

**ÜZEYİR HACİBƏYLİ adına BAKI MUSIQİ AKADEMİYASI
ORTA İXTİSAS MUSIQİ MƏKTƏB_STUDİYASI**

Operanın klaviri Bakı Musiqi Akademiyasının Elmi Şurasının

20 may 2016-cı il 9 №-li protokoluna əsasən

“Opera hazırlığı” fənni üzrə ali və orta ixtisas musiqi təhsil müəssisələrinin
pedaqoji repertuarı kimi məsləhət görülmüşdür

**Redaktor – sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru
Aytən İBRAHİMOVA**

Soltan Hacıbəyov. “İsgəndər və çoban”. Birpərdəli uşaq operası. Saxlanılmış və itirilmiş əlyazmanın bərpa olunmuş surəti əsasında professor Tərlan Seyidovun redaktəsi ilə klavir. Nizami Gəncəvinin “İsgəndərnama” poeması və “İsgəndər Zülqərnayn” Azərbaycan nağılı motivləri əsasında Mir Mehdi Seyidzadənin ədəbi mətni. (I nəşr) – Bakı, 2017. - 116 s.

Üz qabığındakı şəkildə – Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının Orta İxtisas Musiqi məktəb-studiyasının Uşaq Opera Teatrının quruluşunda “İsgəndər və çoban” tamaşasından səhnədir.

G İ R İ Ş

Dahi Nizami Gəncəvinin “İsgəndərnamə” poemasının II kitabının novellaları və “İsgəndər Zülqərneyn” Azərbaycan nağılı əsasında Soltan Hacıbəyov tələbəlik illərində (1947) uşaqlar üçün “İsgəndər və çoban” operasını yazmışdır. Bu opera dərin mənalı, sadə, aydın milli ruhlu musiqisi ilə əbədi həqiqətlər haqqında, şəxsi nöqsanların güc və qorxu hissləri ilə gizlətməyin mənasız olması haqqında fikirlər irəli sürür. Həyat yalanı bağışlamır!

Məktəb-studiya özünün ilk 10 illik yubileyini qeyd etdiyi ərəfədə bu müdrik musiqili nağıl 1991-ci ildə BMA-nın məktəb-studiyasının Uşaq Musiqi Teatrının şagirdlərinin təşəbbüsü ilə tamaşaşa qoyulmuşdur. Müvəffəqiyyət möhtəşəm idi.

Operanın premyerası Opera studiyası səhnəsində o qədər müvəffəqiyyətlə keçmişdir ki, Dövlət Televiziyası dəfələrlə onun videoyazısını yayımlanmışdır.

O zamandan 25 il ötür. “İsgəndər və çoban” operasının ilk tamaşasında iştirak edən nəsil böyümiş, lakin bu əsərə və onun musiqisinə olan maraqitməmişdir.

Məktəb-studiyanın 35 illiyi ilə əlaqədar SSRİ və Azərbaycanın xalq artisti, professor Fərhad Bədəlbəyli və əməkdar incəsənət xadimi, sənətşünaslıq üzrə elmlər doktoru, professor Tərlan Seyidovun təşəbbüsü ilə Uşaq Musiqi Teatrı yenidən Soltan Hacıbəyovun “İsgəndər və çoban” operasına müraciət etmişdir və bu premyera bəstəkarın anadan olmasının 95 illiyinə həsr olunmuşdur.

Təqdim olunan Soltan Hacıbəyovun “İsgəndər və çoban” uşaq operasının klaviri professor Tərlan Seyidovun şəxsi arxivində saxlanılmış və itirilmiş əlyazmasının bərpa olunmuş surətinə əsaslanır.

İfaçıların istəyinə görə aşağıdakı səhifələr ixtisar oluna bilər: 60 – 63, 70 – 81, 87 – 95.

İŞTİRAK EDƏNLƏR:

Ş a h İ s g ə n d ə r
V e z i r
D ə l l ə k
Ç o b a n
P ə h l i v a n
Ə y a n l a r , x a l q , r ə q q a s ə l ə r v ə r ə q q a s l a r

Operanın mətni

Birinci şəkil

XOR

İsgəndər qüvvətli şah,
Sarsılmış qüdrətli şah.
Qazanıb yenə zəfər
Nə qədər xoş bir xəbər.
Şahımız gündən güne
Yüksəlsin dönsün güne
Hər yanı alsın ələ
Səadət versin ələ
Əgər olsa qüdrət məndə
Hörmət məndə qüvvət məndə deyil İran
Deyil İran, deyil Turan
Hər bir yanı alardım mən
Alardım mən
Yansın ulduzlar, rəqs etsin qızlar.
(Qızların rəqsi)

İSGƏNDƏR

XİDMƏTÇİ

İSGƏNDƏR

Hər zəfərin dağ olsun
Şahın başı sağ olsun.
Öldü bu gün dəlləyin.
Ah, azqın, nə söylədin
Etdin məni pərişan,
Qəlbim mənim oldu qan.

VƏZİR

Bir dəlləkçin bu qədər
Şahım çəkməsin kədər.
Bir dəlləym var mənim
Şaha qulluq eləyər.

İŞGƏNDƏR

Get, çağır!
Dəfn edin dəlləyimi
Bir böyük əyan kimi.
O, çox yaxşı insandır
Sirri bərk saxlayandır.
Ey, öz taleyilə oynayan insan
Dəllək olmaq deyildir asan.
Gizli sırlarımı açsan sən bir kəsə
Məhv olacaqsan.

DƏLLƏK

And olsun İşgəndərə.
And olsun göyə, yerə,
Günəşə, ulduzlara
Çəkilsəm də mən dara
Sırrın çıxmaz qəlbimdən.

İŞGƏNDƏR

Andına inandım mən,
Gəl, qırx başımı qoçaq,
Şərti unutma ancaq.
İsgəndərin buynuzu var, buynuzu,
İsgəndərin buynuzu var, buynuzu.

DƏLLƏK

Mən heç bir şey bilmirəm,
Gözüm görmür dilim lal.
Sirri bir kəsə açsam
Qoy olsun qanım halal,
Qoy olsun qanım halal.

İkinci şəkil

İŞGƏNDƏR

Nə gözəldir bu gün hava,
Yaxşı oldu çıxdıq ova.
Gəlin burda məclis quraq,
Çalınsın bir incə hava.

XOR

Bahardır açılıb çəməndə gülər
Oxuyur sevinclə nazlı bülbüller.

İSGƏNDƏR

Baxdıqca güllərə, yasəmənlərə.
Baharın eşqilə coşur qəlbimiz.
Baxdıqca güllərə, yasəmənlərə.
Baharın eşqilə coşur qəlbimiz.
(Qaytağı rəqsi)

ƏYANLAR

Çoban, güllü dağlardan bir nəgmə oxu!
Bir şikəstə çalın!
Çoban qardaş sağ olsun.
İndi də bir az ney çal.
(Çoban ney çalır)

İSGƏNDƏR

İsgəndərin buynuzu var, buynuzu,
İsgəndərin buynuzu var, buynuzu.
Söylə ay çoban,
Bu sırrı hardan öyrənmisən sən ,
Əgər düz desən, azadsan ,
Yoxsa görərsən cəza.

ÇOBAN

Açıqlanma şah
Məndə yox günah.
Bir səhər erkən,
Yoldan gedərkən
Gördüm bir quyu,
Onun içində
Bitmişdir qarğı.
Kəsdim bir qarğı
Ney düzəldim mən
Səs gəldi neydən:
“İsgəndərin buynuzu var, buynuzu”.

İSGƏNDƏR

Bununçün dəlləkdir
Yəqin müqəssir.
Saxlaya bilməyib
Ürəyində sərr.
İşi yoxlamaqçın tutulsun çoban,
Qanım bərk qaynadı qayıdaq burdan.

Üçüncü şəkil

İSGƏNDƏR

Dəllək, yaxın gəl!
Nədir bu əngəl
Bu vaxta kimi
Mənim sırrımı
Bilən bir səndin.
And içib dedin:
“Ölüncə heç kəs
Bu sırrı bilməz.”
İndi çobanlar
Tütək çalanlar
Bu sırrı bilir,
El mənə gülür.
Nə məqsədlə sən
Sırrı vermisən?
İnan, demərəm
Böylə sırrı mən
İstər çobana, tütək çalana.
Qulaq asın siz deyim düzünü.
Bu sırr mənim qəlbimi
Gəmirirdi qurd kimi
Gördüm dərin bir quyu
İçdim sərin suyunu
Sırrı ona söylədim
Yavaşça böylə dedim:
“İsgəndərin buynuzu var, buynuzu.”

İSGƏNDƏR

İki nəfər pəhlivan
Qarğı qırsın quyudan.
Sənsən bu dəlləyi göstərən mənə
Gərək cəza verim bu saat sənə.

VƏZİR

Şahım, məndə yox taxsır,
Saxlaya bilməyib sırr.
Oldum ona arxayın,

PƏHLİVAN

Bilmədim çıxar xain
Ey, şahım, qarğılar hazırlıdır.
Tez ney düzəlsin, ney çalan gəlsin!

İsgəndərin buynuzu var, buynuzu,
İsgəndərin buynuzu var, buynuzu.

İSGƏNDƏR

İndi anladım ki,

Düyada bir kəs

Çirkin nöqsanını gizlədə bilməz.

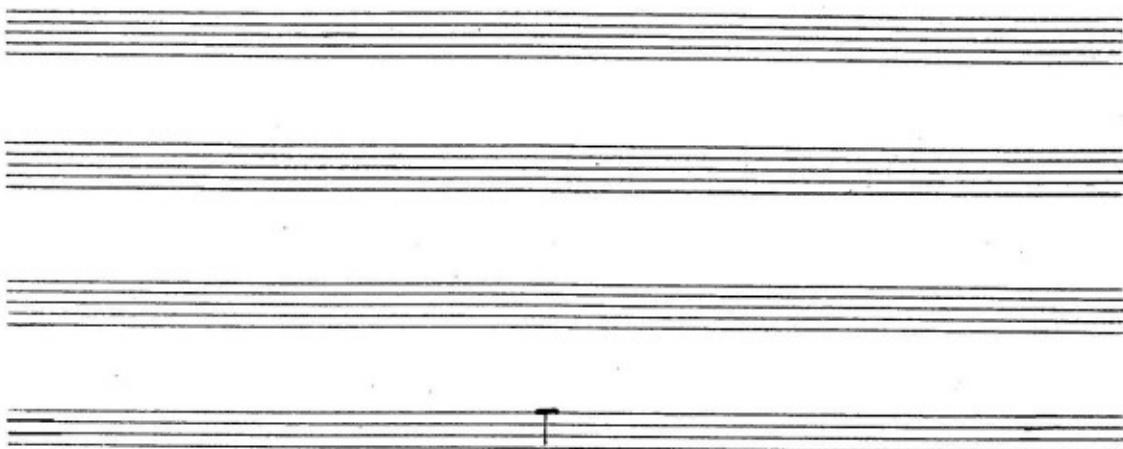
XOR

İndi anladı ki,

dünyada bir kəs

Çirkin nöqsanını gizlədə bilməz,

Gizlədə bilməz.

Andante moderato maestoso

2

1

2

3

I

II

11

XOR

Is - gən - dər qüv - vət - li

I

II

XOR

şah. Sar - sıl - müş

I

II

XOR

qüd - rət - li şah,

1

XOR

Qa - za - nıb ye - nə zə - fər

1

XOR

Nə qə - dər xoş bir xə -

XOR

bər.

2

XOR

Şa - hi - Miz gün - dən gü - nə

yük - səl - sin dön - sün gü - nə

XOR

3

sin e - la.

3

3

5

4

İsgəndər *f*
Ə - gər ol -

4

sa qüd - rət mən - də

hōr - mət mən - də qüv-vət mən -

də de - yil i - ran

A musical score for a vocal piece with piano accompaniment. The vocal part is in soprano range, and the piano part is in basso continuo range. The score consists of six staves of music with lyrics in English and German.

The vocal line starts with "de - yil Tu - ran" and continues with "hər bir ya -". The piano accompaniment features bass notes and chords, with a prominent bassoon-like sound in the lower register. The vocal line resumes with "mī" and "a - lar - dim mēn," followed by a rest. The piano accompaniment continues with bass notes and chords, with a prominent bassoon-like sound in the lower register.

[6] *Andante*

[6] *Andante*

mf

8.

mf

p

pp

Musical score for two staves, measures 7 through 10.

Measure 7: The top staff has a dynamic *p*. The bottom staff consists of eighth-note pairs.

Measure 8: The top staff has a dynamic *f*. The bottom staff consists of eighth-note pairs.

Measure 9: The top staff has a dynamic *f*. The bottom staff consists of eighth-note pairs.

Measure 10: The top staff has a dynamic *pp*. The bottom staff consists of eighth-note pairs.

The musical score consists of two staves. The top staff uses a treble clef and the bottom staff uses a bass clef. Both staves have a key signature of one sharp (F#) and a common time signature. The music is divided into six measures by vertical bar lines. Measure 1: Treble staff starts with a forte dynamic (F#), followed by eighth-note pairs (F#-G, A-B, C-D, E-F#), ending with a piano dynamic (P). Bass staff starts with a piano dynamic (P), followed by eighth-note pairs (B-A, D-C, G-F#, B-A), ending with a forte dynamic (F#). Measure 2: Treble staff starts with a piano dynamic (P), followed by sixteenth-note patterns (F#-G, A-B, C-D, E-F#, G-A, B-C), ending with a forte dynamic (F#). Bass staff starts with a forte dynamic (F#), followed by eighth-note pairs (B-A, D-C, G-F#, B-A), ending with a piano dynamic (P). Measure 3: Treble staff starts with a forte dynamic (F#), followed by eighth-note pairs (F#-G, A-B, C-D, E-F#), ending with a piano dynamic (P). Bass staff starts with a piano dynamic (P), followed by eighth-note pairs (B-A, D-C, G-F#, B-A), ending with a forte dynamic (F#). Measure 4: Treble staff starts with a piano dynamic (P), followed by sixteenth-note patterns (F#-G, A-B, C-D, E-F#, G-A, B-C), ending with a forte dynamic (F#). Bass staff starts with a forte dynamic (F#), followed by eighth-note pairs (B-A, D-C, G-F#, B-A), ending with a piano dynamic (P). Measure 5: Treble staff starts with a forte dynamic (F#), followed by eighth-note pairs (F#-G, A-B, C-D, E-F#), ending with a piano dynamic (P). Bass staff starts with a piano dynamic (P), followed by eighth-note pairs (B-A, D-C, G-F#, B-A), ending with a forte dynamic (F#). Measure 6: Treble staff starts with a piano dynamic (P), followed by sixteenth-note patterns (F#-G, A-B, C-D, E-F#, G-A, B-C), ending with a forte dynamic (F#). Bass staff starts with a forte dynamic (F#), followed by eighth-note pairs (B-A, D-C, G-F#, B-A), ending with a piano dynamic (P).

F

8 - - - 7 8 - - - 8 - - -

8 - - - 7 8 - - - 8 - - -

8 - - - 7 8 - - - 8 - - -

8 - - - 7 8 - - - 8 - - -

8 - - - 7 8 - - - 8 - - -

8 - - - 7 8 - - - 8 - - -

Piu mosso

Piu mosso

Fine

cresc.

cresc.

Xidmətçi

The musical score consists of two staves of music. The top staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. The lyrics for this section are: "Hər zə - fə - rin dağ ol - sun" followed by "Şa-hın ba-". The bottom staff begins with a bass clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. The lyrics for this section are: "şı sağ ol - sun." followed by "Öl-dü bu gün". Both staves feature vertical bar lines dividing the measures. The music includes various note heads, stems, and rests. The vocal parts are separated by a brace.

İsgəndər f

A musical score page featuring a vocal part and a piano accompaniment. The vocal part is in soprano range, indicated by a 'S' above the staff. The piano part is in basso continuo range, indicated by a 'C' below the staff. The vocal line includes lyrics in a non-Latin script. The piano part features various harmonic structures, including a section with sixteenth-note patterns and a section marked 'p' (piano).

İsgəndər f

dəl - la - yin. Ah, az-qın, nə söy - la

din et-din mə-ni pə - ri - şan,

qəl-bim mə - nim ol - du qan. *p*

[10] *Andante moderato* Vəzir
 Bir dəl - lək - çin

[11] *Andante moderato*

bu qə - dər Şa - him çək - mə - sin kə - dər. Bir dəl - lə - yim

 var mə - nim şa - ha qul - luq ey - lə - yər. Get, ça - ğır!

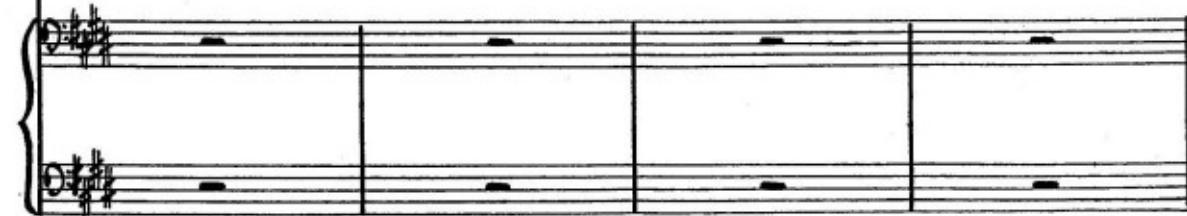
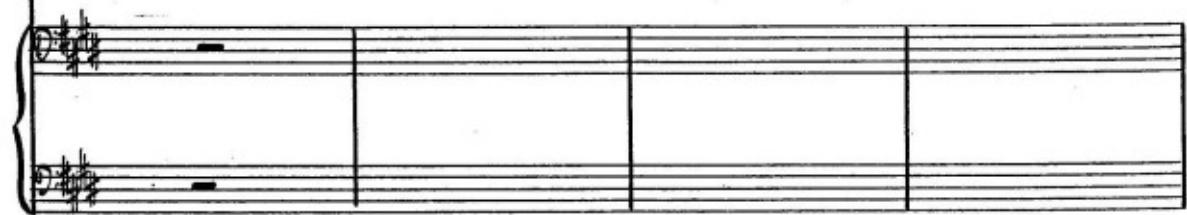
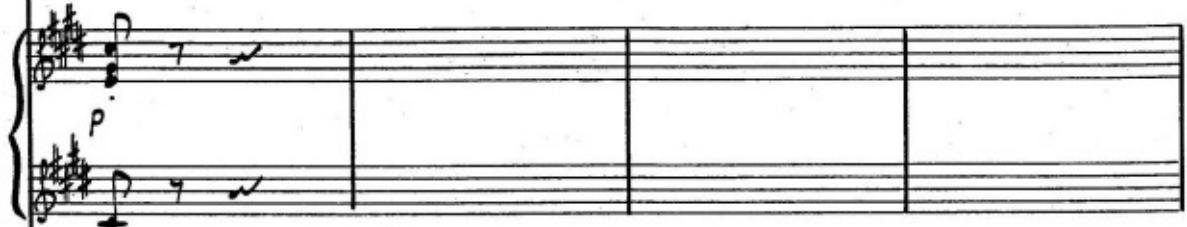
A musical score for a vocal piece with piano accompaniment. The vocal part is written in two staves of music. The first staff begins with a rest, followed by a melodic line with lyrics: "Dəfn e - din" and "dəl-lə - yi". The second staff begins with a melodic line consisting of eighth-note pairs grouped by a brace, followed by rests. The piano part is indicated by a treble clef and bass clef, with a key signature of three sharps. The vocal part continues with lyrics: "mi bir bö-yük" and "ə - yan ki-mi". The piano part is shown below the vocal staves.

Dəfn e - din dəl-lə - yi

mi bir bö-yük ə - yan ki-mi

(kənara) *p*

O, çox yax - şı in - san -dır sir - ri bərk sax-

Measure 1: Orchestra rests, Piano eighth-note chords.

Measure 2: Orchestra eighth-note chords (3), Piano eighth-note chords.

Measure 3: Orchestra eighth-note chords (3), Piano eighth-note chords.

Measure 4: Orchestra rests, Piano eighth-note chords.

Measure 5: Orchestra rests, Piano eighth-note chords.

Measure 6: Orchestra eighth-note chords (3), Piano eighth-note chords.

Measure 7: Orchestra eighth-note chords (3), Piano eighth-note chords.

Measure 8: Orchestra rests, Piano eighth-note chords.

Measure 9: Orchestra rests, Piano eighth-note chords.

13

İsgəndər

Ey, öz ta -

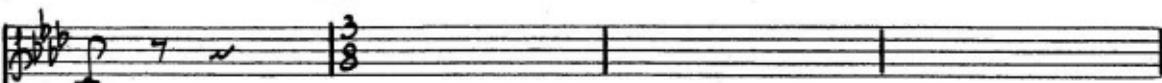
13

le - yi - lə oy - na-yan in - san dəl-

lək ol-maq de-yil - dir in - san. Giz-li sirr-

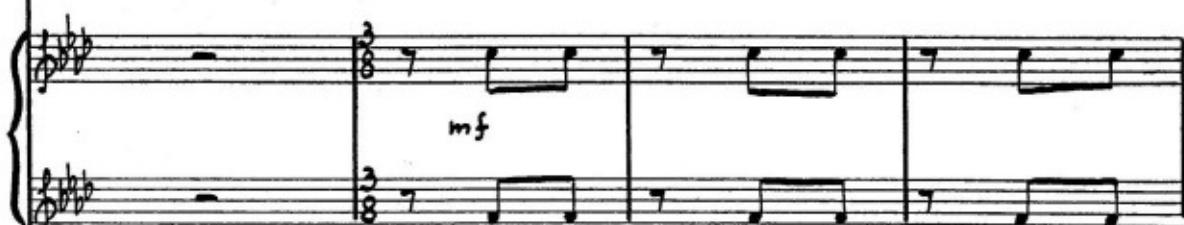
la - ri-mi aç - san sən bir kə-sə məhv o-la - caq

[14] *Moderato con moto*

san.

[14] *Moderato con moto*

mf

mf

.....

Dællæk

The musical score consists of three staves of music. The top staff features a soprano vocal line with lyrics: "And ol - sun ïs - gən - də - rə." The middle staff contains a piano accompaniment with dynamic markings "pp" (pianissimo) and "f" (forte). The bottom staff shows a basso continuo line with sustained notes and bassoon entries. The score is set against a background of vertical bar lines and rests.

And ol - sun ïs - gən - də - rə.

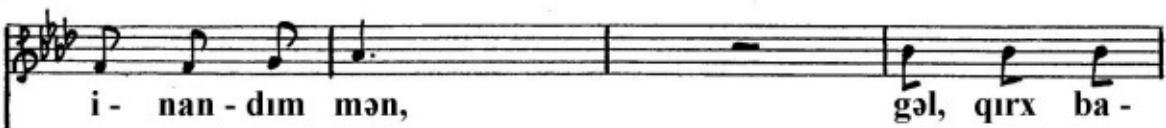
pp

f

And ol - sun gö - yə, ye - rə,

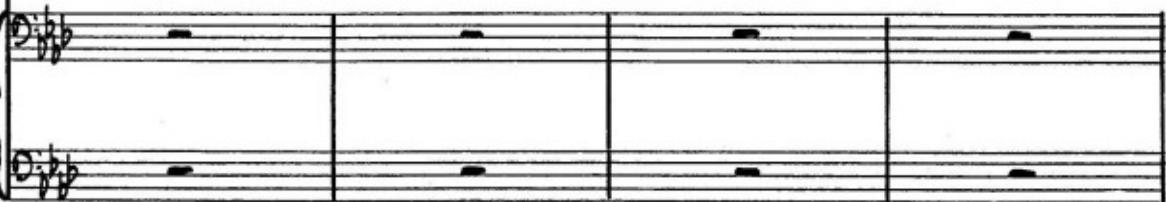
Gü - nə - şə, ul - duz - la - ra

çə - kil - səm də mən da - ra

g.....

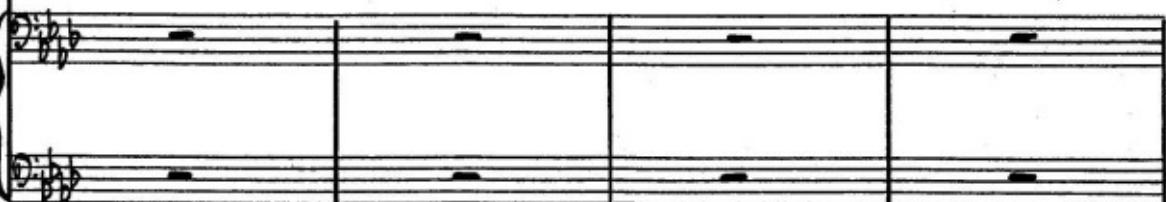
mf

şər - ti u -

g.....

f

16

nut - ma an - caq.

16

Musical score for piano, two staves:

- Top Staff:** Four measures of rests.
- Bottom Staff:** Four measures of eighth-note chords.
- Measure 5:** One measure of rests, followed by a section in 6/8 time with eighth-note chords. The bass line consists of eighth-note chords with a bass clef, and the treble line consists of eighth-note chords with a treble clef.

İsgəndər

ıs - gən - də - rin buy - nu - zu var

8

pp

pp

p

p

buy - nu - zu, ıs - gən - də - rin buy - nu - zu var

8

pp

p

p

p

A musical score for three voices (Soprano, Alto, Bass) in 2/4 time, featuring a key signature of two sharps (F major). The vocal parts are separated by vertical braces. The lyrics are written below the notes.

The first section of the score consists of four measures. The lyrics are:

gö - züm gör - mür di - lim lal.

Measure 5 begins with a piano accompaniment consisting of eighth-note chords. The vocal parts remain silent during this section.

The second section of the score consists of four measures. The lyrics are:

Sir - ri bir kə - sə aç - sam

Measure 9 begins with a piano accompaniment consisting of eighth-note chords. The vocal parts remain silent during this section.

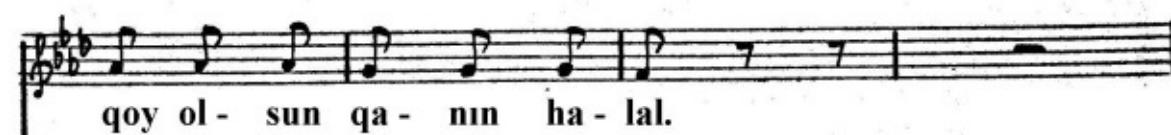

A musical score page featuring a soprano vocal line and three instrumental parts (likely piano, cello, and bass). The vocal line consists of a single melodic line on a staff. The instrumental parts provide harmonic support, with the piano part showing a bass line and chords. The lyrics "qoy ol - sun qa - nin ha - lal," are written below the vocal line.

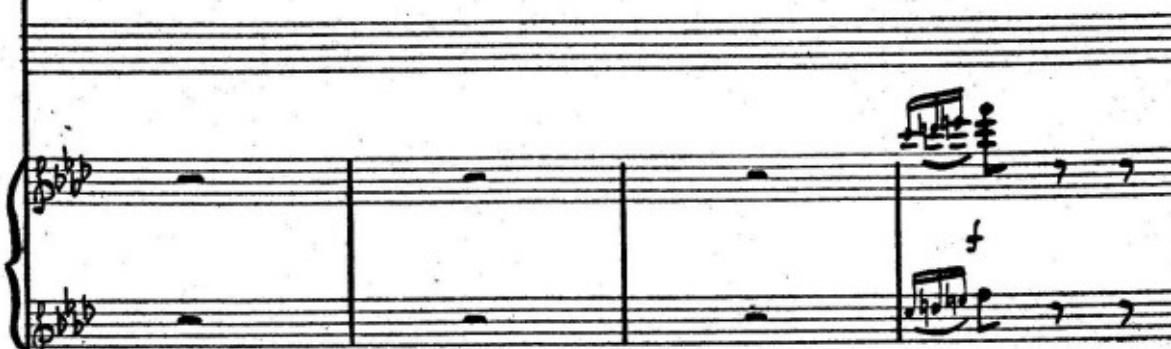
qoy ol - sun qa - nin ha - lal,

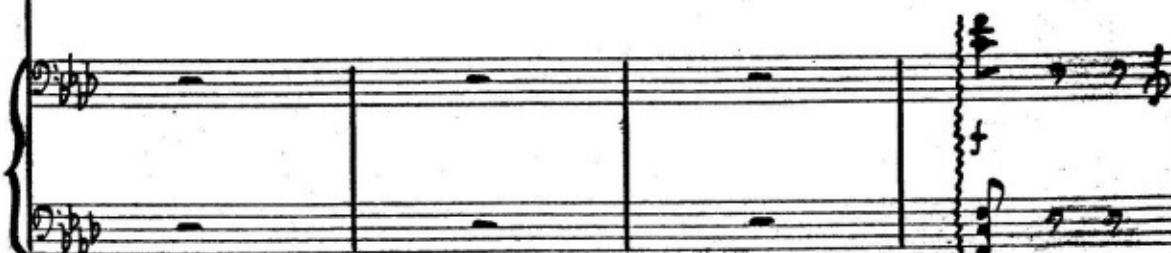
A continuation of the musical score from the previous page. The vocal line and instrumental parts remain consistent. The lyrics "qoy ol - sun qa - nin ha - lal." are repeated below the vocal line.

A continuation of the musical score. The vocal line and instrumental parts continue. The lyrics "qoy ol - sun qa - nin ha - lal." are repeated below the vocal line.

A continuation of the musical score. The vocal line and instrumental parts continue. The lyrics "qoy ol - sun qa - nin ha - lal." are repeated below the vocal line.

A continuation of the musical score. The vocal line and instrumental parts continue. The lyrics "qoy ol - sun qa - nin ha - lal." are repeated below the vocal line.

19

19

19

19

19

19

Allegro non troppo

II

A handwritten musical score page featuring five systems of music. The first system shows five empty staves. The second system shows five empty staves. The third system begins with a tempo marking 'Allegro non troppo' and a dynamic 'f'. It consists of three staves: the top staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#), the middle staff has a bass clef and a key signature of one sharp (F#), and the bottom staff has a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The fourth system continues with three staves, each starting with a measure containing a single note. The fifth system continues with three staves, each starting with a measure containing a single note.

1 2 3

İsgəndər

1. *Meno mosso*

Nə gö -

P

P

zəl - dir bu gün ha - va,

yax - şı ol - du çix - dıq
 o - va. Gə - lin bur - da

A musical score for voice and piano. The vocal part is in soprano C-clef, common time, with lyrics in French. The piano part consists of two staves: one for the treble clef right hand and one for the bass clef left hand. The score is divided into measures by vertical bar lines. The vocal line includes slurs and grace notes. The piano accompaniment features sustained notes and dynamic markings like p (piano) and f (forte). The lyrics are:

mœc - lis qu - raq, ça - ln
sin bir in - cœ ha - va.

2

6
8

2

6
8

6
8

Musical score for three voices (Soprano, Alto, Bass) and piano. The score consists of two systems of music.

System 1:

- Piano (Pianoforte):** The piano part starts with a treble clef, common time, and a key signature of F major. It features eighth-note patterns in the right hand and bass notes in the left hand.
- Soprano (Soprano):** The soprano part starts with a treble clef, common time, and a key signature of F major. It features eighth-note patterns.
- Alto (Alto):** The alto part starts with a bass clef, common time, and a key signature of F major. It features eighth-note patterns.
- Bass (Bass):** The bass part starts with a bass clef, common time, and a key signature of F major. It features eighth-note patterns.

System 2:

- Piano (Pianoforte):** The piano part starts with a treble clef, common time, and a key signature of G major. It features eighth-note patterns in the right hand and bass notes in the left hand.
- Soprano (Soprano):** The soprano part starts with a treble clef, common time, and a key signature of G major. It features eighth-note patterns.
- Alto (Alto):** The alto part starts with a bass clef, common time, and a key signature of G major. It features eighth-note patterns.
- Bass (Bass):** The bass part starts with a bass clef, common time, and a key signature of G major. It features eighth-note patterns.

Xor

5

Ba - har - dir a - ci - lib

5

çə - mən - də gül - lər. O - xu - yur se -

A musical score for voice and piano. The vocal part is in soprano C-clef, and the piano part is in bass F-clef. The music consists of four systems of five measures each. The lyrics are written below the vocal line. The piano accompaniment features eighth-note patterns and sustained notes.

vinc - la naz - h büл - büл - lər.

Bax - diq - ca gül - lə - rə, ya - sə - mən - lə -

re. Ba - ha - rin eş - qi - la
 co - şur qəl - bi - miz.

Handwritten musical score for three voices (Soprano, Alto, Bass) on five-line staves. The score consists of two systems of music.

System 1:

- Rehearsal mark 1: Dynamics: f , f , f , \tilde{f} . Measure 1: Soprano: f ; Alto: f ; Bass: f . Measure 2: Soprano: \tilde{f} ; Alto: \tilde{f} ; Bass: \tilde{f} .
- Rehearsal mark 2: Dynamics: f , f , f , \tilde{f} . Measure 3: Soprano: f ; Alto: f ; Bass: f .

System 2:

- Rehearsal mark 3: Dynamics: f , f , f , \tilde{f} . Measure 4: Soprano: f ; Alto: f ; Bass: f .
- Measure 5: Soprano: \tilde{f} ; Alto: \tilde{f} ; Bass: \tilde{f} .
- Measure 6: Soprano: f ; Alto: f ; Bass: f .
- Measure 7: Soprano: f ; Alto: f ; Bass: f .

The vocal parts are supported by a piano reduction at the bottom of each staff, indicated by the letter "P".

Bax-dıq - ca gül - lə - rə,

ya - sə - mən - lə - rə. Ba - ha - rin eş -

5

Presto (Qaytağı)

12

8

5

Presto (Qaytağı)

12

8

1

2

8

12

A handwritten musical score for two voices (soprano and alto) and basso continuo. The score consists of two systems of music, each with two measures. The top system starts with a soprano entry, indicated by a soprano clef and a dynamic of f . The alto part follows with a sustained note, indicated by a bass clef and a dynamic of ff . The basso continuo part is shown below with a bass clef and a series of vertical stems. Measure 3 begins with a soprano entry, indicated by a soprano clef and a dynamic of f . The alto part follows with a sustained note, indicated by a bass clef and a dynamic of ff . The basso continuo part is shown below with a bass clef and a series of vertical stems. Measure 4 begins with a soprano entry, indicated by a soprano clef and a dynamic of f . The alto part follows with a sustained note, indicated by a bass clef and a dynamic of ff . The basso continuo part is shown below with a bass clef and a series of vertical stems. Measure 5 begins with a soprano entry, indicated by a soprano clef and a dynamic of f . The alto part follows with a sustained note, indicated by a bass clef and a dynamic of ff . The basso continuo part is shown below with a bass clef and a series of vertical stems. Measure 6 begins with a soprano entry, indicated by a soprano clef and a dynamic of f . The alto part follows with a sustained note, indicated by a bass clef and a dynamic of ff . The basso continuo part is shown below with a bass clef and a series of vertical stems.

7 8 9

10 11 12

13 14 15

16 17 18

Handwritten musical score for four voices (Soprano, Alto, Tenor, Bass) on five-line staves. The score consists of two systems of music.

System 1 (Measures 19-21):

- Soprano:** Measures 19-21 show eighth-note patterns with grace notes. Measure 21 ends with a fermata over the first note of the next measure.
- Alto:** Measures 19-21 show eighth-note patterns with grace notes.
- Tenor:** Measures 19-21 show eighth-note patterns with grace notes.
- Bass:** Measures 19-21 show quarter-note patterns.
- Basso Continuo:** Measures 19-21 show eighth-note patterns with grace notes.

System 2 (Measures 22-24):

- Soprano:** Measures 22-24 show eighth-note patterns with grace notes.
- Alto:** Measures 22-24 show eighth-note patterns with grace notes.
- Tenor:** Measures 22-24 show eighth-note patterns with grace notes.
- Bass:** Measures 22-24 show quarter-note patterns.
- Basso Continuo:** Measures 22-24 show eighth-note patterns with grace notes.

Dynamic Instruction: In measure 23, there is a dynamic instruction "crese....." above the vocal entries.

25 26 27

6. *Meno mosso*
 Co - ban, gül - lü dağ-lar-dan bir nəg-mə o - xu!

Bir şı - kəs - tə çə - ln!

Şikəstə

Əyanlar

Ço - ban qar - daş

İsgəndər

Musical score for 'İsgəndər' featuring two staves. The top staff uses a soprano C-clef, a common time signature, and a key signature of three flats. It contains lyrics: 'sağ ol - sun.', 'In - di də bir az', 'ney', and 'çal.'. The bottom staff uses a bass F-clef, a common time signature, and a key signature of one flat. It consists of harmonic patterns.

Çoban neydə

Musical score for 'Çoban neydə' featuring two staves. The top staff uses a soprano C-clef, a common time signature, and a key signature of one sharp. It consists of rhythmic patterns. The bottom staff uses a bass F-clef, a common time signature, and a key signature of one sharp. It also consists of rhythmic patterns.

A handwritten musical score consisting of two staves. The top staff has a treble clef, a key signature of three sharps, and a common time signature. It contains six measures of music, each starting with a quarter note. The bottom staff has a bass clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. It also contains six measures of music, each starting with a quarter note. Measures 1 through 4 are identical for both staves. Measures 5 and 6 show a transition, indicated by a vertical bar line and a repeat sign with a 'P' above it. The music concludes with a final vertical bar line.

Moderato

İsgəndər

Söy - lə ay ço - ban, bu sir - ri

Moderato

har - dan öy - rən - mi - sən sən,

θ - gər düz de - sən, a - zad - san,

yox - sa gö - rər - sən cə - za.

9

Çoban

A - ciq - lan - ma şah mən - də yox gü - nah.

A musical score for two voices and piano. The top section consists of two staves for voices and one staff for piano. The lyrics are:

Bir sə - hər er - kən, yol - dan ge - dər - kən

The bottom section also has two staves for voices and one staff for piano. The lyrics are:

gör - düm bir qu - yu, o - nun i - çin - də

Measure lines and fermatas are present on the vocal staves.

bit - müş - dir qar - ğı. Kəs - dim bir qar - ğı

Ney dü - zəlt - dim mən səs gəl - di ney - dən:

Is - gən - də - rin buy - nu - zu var buy - nu - zu".

10 Poco più mosso

Poco più mosso

f p erese.

İsgəndər (hırslı)

A musical score for a vocal piece titled "İsgəndər (hırslı)". The score consists of six staves of music, divided into two systems by a vertical bar line. The vocal line is on the top staff, and the piano accompaniment is on the bottom staff. The vocal line features melodic patterns with eighth and sixteenth note heads. The piano accompaniment includes bass notes and harmonic chords. The vocal part includes lyrics in a non-Latin script, such as "Bu-nun - çün dəl-lək - dir" and "yə - qin mü-qəs - sir." The piano part includes lyrics "Sax-la - ya". Measure numbers 1 and 2 are indicated above the staves.

Bu-nun - çün dəl-lək - dir

yə - qin mü-qəs - sir. Sax-la - ya

bil - mə - yib ü - rə -yin - də sirr.

i - şı yox-la - maq-çün tu - tul - sun ço -

ban,

qa - nim bərk qay - na - dı

qa - yı -daq bur-dan.

Musical score for piano, two staves:

- Top Staff:
 - Treble clef
 - Key signature: one sharp (F#)
 - Tempo: P
- Bottom Staff:
 - Bass clef
 - Key signature: one sharp (F#)
 - Tempo: P

The music consists of six measures. Measures 1-2 show eighth-note chords in the treble and bass staves. Measures 3-4 show eighth-note chords in the treble and bass staves. Measure 5 shows a single eighth note in the bass staff. Measures 6-7 show eighth-note chords in the treble and bass staves.

Musical score for four voices (Soprano, Alto, Bass, Tenor) in common time and C major. The score is divided into two systems by vertical bar lines.

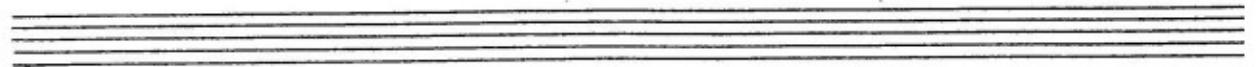
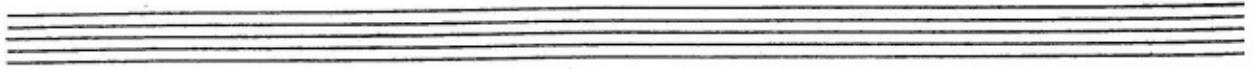
System 1:

- Soprano:** Consists of two staves. The first staff starts with a forte dynamic and contains measures of eighth and sixteenth-note patterns. The second staff contains measures of eighth-note chords.
- Alto:** Contains measures of eighth-note chords.
- Bass:** Contains measures of eighth-note chords.
- Tenor:** Contains measures of eighth-note chords.

System 2:

- Soprano:** Contains measures of eighth-note chords.
- Alto:** Contains measures of eighth-note chords.
- Bass:** Contains measures of eighth-note chords.
- Tenor:** Contains measures of eighth-note chords.

The music concludes with a fermata over the Bass staff.

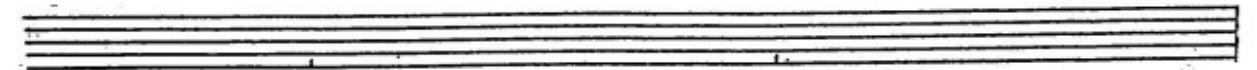

Moderato

A handwritten musical score on five-line staves. The score includes dynamic markings like f , mf , and p , and tempo markings like 168 . The music features various note heads and stems, with some notes grouped by braces. The score is divided into measures by vertical bar lines.

The score consists of four systems of music:

- System 1:** Measures 1-2. Key signature changes from F major to G major . Time signature changes from $2/4$ to $3/4$. Dynamics: f , mf .
- System 2:** Measures 3-4. Key signature changes from G major to D major . Time signature changes from $3/4$ to $2/4$. Dynamics: mf .
- System 3:** Measures 5-6. Key signature changes from D major back to G major . Time signature changes from $2/4$ to $3/4$. Dynamics: f .
- System 4:** Measures 7-8. Key signature changes from G major to C major . Time signature changes from $3/4$ to $2/4$. Dynamics: mf .

cresc.

1 Andantino

1 Andantino

1 Andantino

A handwritten musical score for piano, consisting of five staves. The top two staves are blank. The third staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. It features a series of eighth-note chords in G major. The fourth staff is blank. The fifth staff begins with a bass clef, a key signature of one sharp, and a common time signature. It contains a dynamic marking 'pp' (pianissimo) over a treble-clef staff, followed by a dynamic 'p' (piano), a fermata over a bass note, and a final dynamic marking 'ff' (fortissimo) with a wavy line underneath.

1

Isgəndər

Dəl-lək, ya-xın gəl!

Nə-dir bu ən-gəl

2

p

Bu vax - ta ki - mi mə-nim sir - ri - mi

bi - lən bir sən - din. And i - çib de - din: "Ö - lün - cə heç kəs

bu sir - ri bil - məz". İn - di ço - ban - lar

cresc.

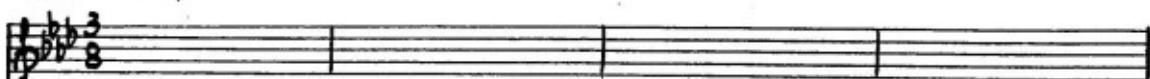
tü - tək çə - lan - lar bu sir - ri bi - lir, el mə - nə gü - lür.

cresc.

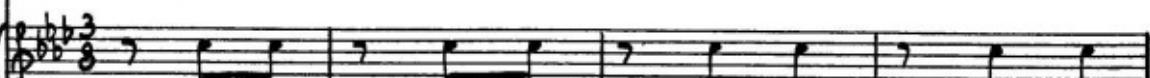
Nə məq - səd - lə sən sir - ri ver - mi - sən?

5 *sf tempo*

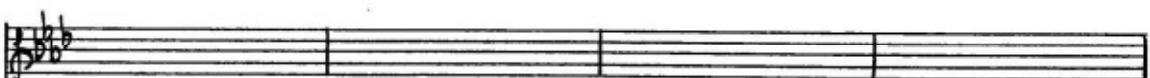
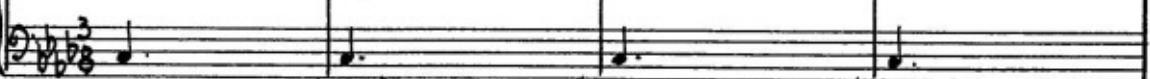
5 *sf tempo*

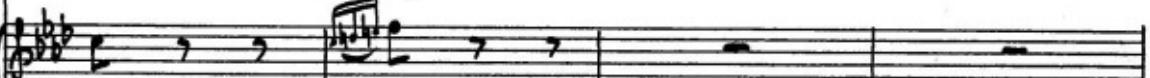
p

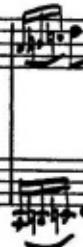
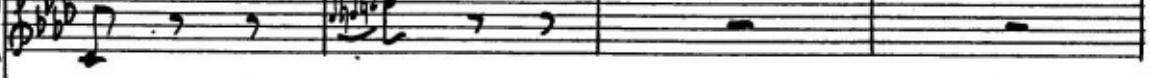
mf

.....

.....

Døllæk

6

Bu sirr mə - nim qəl - bi - mi

6

p

gə - mi - rir - di qurd ki - mi

p

gör - düm də - rin bir qu - yu

p

iç - tim sə - rin su - yu - nu

p

P f

7 *pp*

“Is - gən - də - rin buy - nu - zu var buy - nu - zu”.

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

442

443

444

445

446

447

448

449

450

451

452

453

454

455

456

457

458

459

460

461

462

463

464

465

466

467

468

469

470

471

472

473

474

475

476

477

478

479

480

481

482

483

484

485

486

487

488

489

490

491

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

506

507

508

509

510

511

512

513

514

515

516

517

518

519

520

521

522

523

524

525

526

527

528

529

530

531

532

533

534

535

536

537

538

539

540

541

542

543

544

545

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

715

716

717

718

719

720

721

722

723

724

725

726

727

728

729

730

731

732

733

734

735

736

737

738

739

740

741

742

743

744

745

746

747

748

749

750

751

752

753

754

755

756

757

758

759

760

761

762

763

764

765

766

767

768

769

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

780

781

782

783

784

785

786

787

788

789

790

791

792

793

794

795

796

797

798

799

800

801

802

803

804

805

806

807

808

809

8010

8011

8012

8013

8014

8015

8016

8017

8018

8019

8020

8021

8022

8023

8024

8025

8026

8027

8028

8029

8030

8031

8032

8033

8034

8035

8036

8037

8038

8039

8040

8041

8042

8043

8044

8045

8046

8047

8048

8049

8050

8051

8052

8053

8054

8055

8056

8057

8058

8059

8060

8061

8062

8063

8064

8065

8066

8067

8068

8069

8070

8071

8072

8073

8074

8075

8076

8077

8078

8079

8080

8081

8082

8083

8084

8085

8086

8087

8088

8089

8090

8091

8092

8093

8094

8095

8096

8097

8098

8099

80100

80101

80102

80103

80104

80105

80106

80107

80108

80109

80110

80111

80112

80113

80114

80115

80116

80117

80118

80119

80120

80121

80122

80123

80124

80125

80126

80127

80128

80129

80130

80131

80132

80133

80134

80135

80136

80137

80138

80139

80140

80141

80142

80143

80144

80145

80146

80147

80148

80149

80150

80151

80152

80153

80154

80155

80156

80157

80158

80159

80160

80161

80162

80163

80164

80165

80166

80167

80168

80169

80170

80171

80172

80173

80174

80175

80176

80177

80178

80179

80180

80181

80182

80183

80184

80185

80186

80187

80188

80189

80190

80191

80192

80193

80194

80195

80196

80197

80198

80199

80200

80201

80202

80203

80204

80205

80206

80207

80208

80209

80210

80211

80212

80213

80214

80215

80216

80217

80218

80219

80220

80221

80222

80223

80224

80225

80226

80227

80228

80229

80230

80231

80232

80233

80234

80235

80236

80237

80238

80239

80240

80241

80242

80243

80244

80245

80246

80247

80248

80249

80250

80251

80252

80253

80254

80255

80256

80257

80258

80259

80260

80261

80262

80263

80264

80265

80266

80267

80268

80269

80270

80271

80272

80273

80274

80275

80276

80277

80278

80279

80280

80281

80282

80283

80284

80285

80286

80287

80288

80289

80290

80291

80292

80293

80294

80295

80296

80297

80298

80299

80300

80301

80302

80303

80304

80305

80306

80307

80308

80309

80310

80311

80312

80313

80314

80315

80316

80317

80318

80319

80320

80321

80322

80323

80324

80325

80326

80327

80328

80329

80330

80331

80332

80333

80334

80335

80336

80337

80338

80339

80340

80341

80342

80343

80344

80345

80346

80347

80348

80349

80350

80351

80352

80353

80354

80355

80356

80357

80358

80359

80360

80361

80362

80363

80364

80365

80366

80367

80368

80369

80370

80371

80372

80373

80374

80375

80376

80377

80378

80379

80380

80381

80382

80383

80384

80385

80386

80387

80388

80389

80390

80391

80392

80393

80394

80395

80396

80397

80398

80399

80400

80401

80402

80403

80404

80405

80406

80407

80408

80409

80410

80411

80412

80413

80414

80415

80416

80417

80418

80419

80420

80421

80422

80423

80424

80425

80426

80427

80428

80429

80430

80431

80432

80433

80434

80435

80436

80437

80438

80439

80440

80441

80442

80443

80444

80445

80446

80447

80448

80449

80450

80451

80452

80453

80454

80455

80456

80457

80458

80459

80460

80461

80462

80463

80464

80465

80466

80467

80468

80469

80470

80471

80472

80473

80474

80475

80476

80477

80478

80479

80480

80481

80482

80483

80484

80485

80486

80487

80488

80489

80490

80491

80492

80493

80494

80495

80496

80497

80498

80499

80500

80501

80502

80503

80504

80505

80506

80507

80508

80509

80510

80511

80512

80513

80514

80515

80516

80517

80518

80519

80520

80521

80522

80523

80524

80525

80526

80527

80528

80529

80530

80531

80532

80533

80534

80535

80536

80537

80538

80539

80540

80541

80542

80543

80544

80545

80546

80547

80548

80549

80550

80551

80552

80553

80554

80555

80556

80557

80558

80559

80560

80561

80562

80563

80564

80565

80566

80567

80568

80569

80570

80571

80572

80573

80574

80575

80576

80577

80578

80579

80580

80581

80582

80583

80584

80585

80586

80587

80588

80589

80590

80591

80592

80593

80594

80595

80596

80597

80598

80599

80600

80601

80602

80603

80604

80605

80606

80607

80608

80609

80

van qar - ġi quir
 sin qu - yu - dan.

Moderato con moto
İsgəndər

The musical score consists of two staves. The top staff is for the voice, starting with a rest followed by a melodic line. The lyrics are: Sən-sən bu, dəl-lə-yi, gös-tə-rən, e-nə-mə, gə-rək, cə-. The bottom staff is for the piano, providing harmonic support with chords and bass notes. The tempo is indicated as *Moderato con moto*.

za ve - rim bu sa - at en - es.
 8.

10. *Meno mosso*
 10. *Meno mosso*

Vəzir

The musical score consists of three staves of music. The top staff is for a soprano voice, the middle staff for a alto or tenor voice, and the bottom staff for a bass or double bass. The music is in 3/4 time, with measures separated by vertical bar lines. The vocal parts have lyrics written below them. The piano accompaniment has dynamic markings (p, f) and measure numbers (1, 2, 3, 4). Measure 1: Soprano: Sa - him, mən-də yox tax - sir, sax-la - ya bil - ; Alto/Bass: P. Measure 2: Soprano: mə - yib sirr. Alto/Bass: P. Measure 3: Soprano: Ol - dum o - na ar - xa - yin, bil - mə - dim ci - ; Alto/Bass: P. Measure 4: Soprano: mə - yib sirr. Alto/Bass: P.

xar xa - in.

Pəhlivan

Ey, şa-hım, qar - ğı - lar ha - zır-dır.

İsgəndər *f*
 Tez ney dü - zəl - sin, ney çə-lan gəl - sin!

PUBLICATIONS MUSICALES FRANÇAISES

3 3 3 3 3 cresc.

3 3 cresc.

3 3

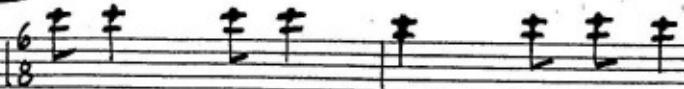
3 3

3 3

3 3

Çoban. Ney səsi

[2]

[2]

6
8

6
8

6
8

6
8

6
8

6
8

6
8

6
8

6
8

6
8

Allegro moderato

Handwritten musical score for three staves. The first staff starts with dynamic **f**. The second staff begins with **Allegro moderato**. The third staff continues the musical line.

13 **Maestoso** İsgəndər

In - di an -

13 **Maestoso**

Handwritten musical score for three staves. The first staff starts with **Maestoso**. The second staff starts with **2**. The third staff starts with **f**, followed by **p**.

la - dıq ki, dün - ya-da bir kəs
 çir-kin nöq-

sa - ni - ni giz - lə-də bil - məz, giz - lə-də bil -

A musical score for piano, featuring two systems of music. The score consists of four staves per system, with the right hand playing the upper two staves and the left hand playing the lower two staves. The key signature is A major (no sharps or flats). The time signature is common time (indicated by 'C').

System 1:

- Moderately (mez.)**: The first measure shows a sustained note on the first staff followed by a fermata over the second staff.
- Crescendo (cresc.)**: The third measure features a crescendo dynamic, indicated by a diagonal line and the word "cresc." above the staff.
- Measure 4**: The fourth measure shows a decrescendo dynamic, indicated by a diagonal line and the word "decresc." above the staff.
- Measure 5**: The fifth measure begins with a sustained note on the first staff followed by a fermata over the second staff.

System 2:

- Measure 6**: The sixth measure features a crescendo dynamic, indicated by a diagonal line and the word "cresc." above the staff.
- Measure 7**: The seventh measure shows a decrescendo dynamic, indicated by a diagonal line and the word "decresc." above the staff.
- Measure 8**: The eighth measure begins with a sustained note on the first staff followed by a fermata over the second staff.

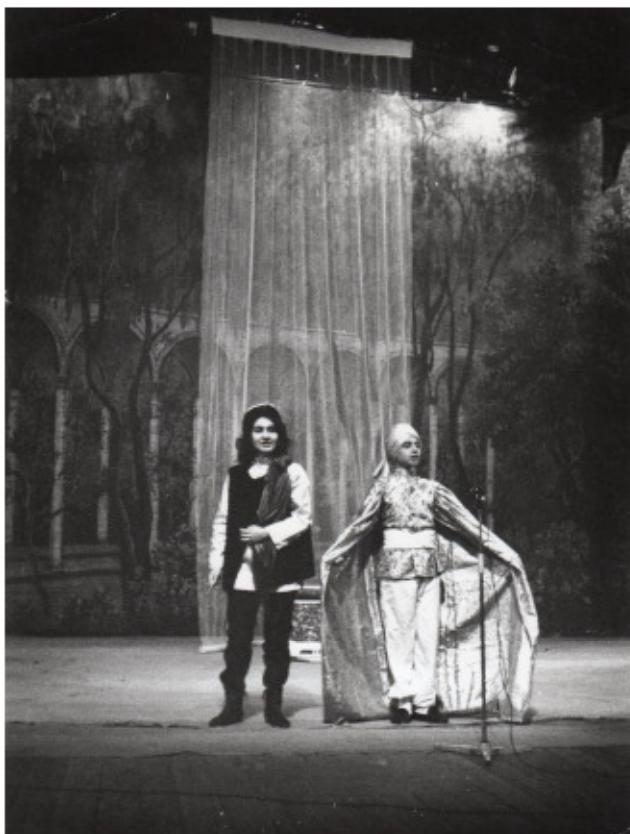
f

f

ff

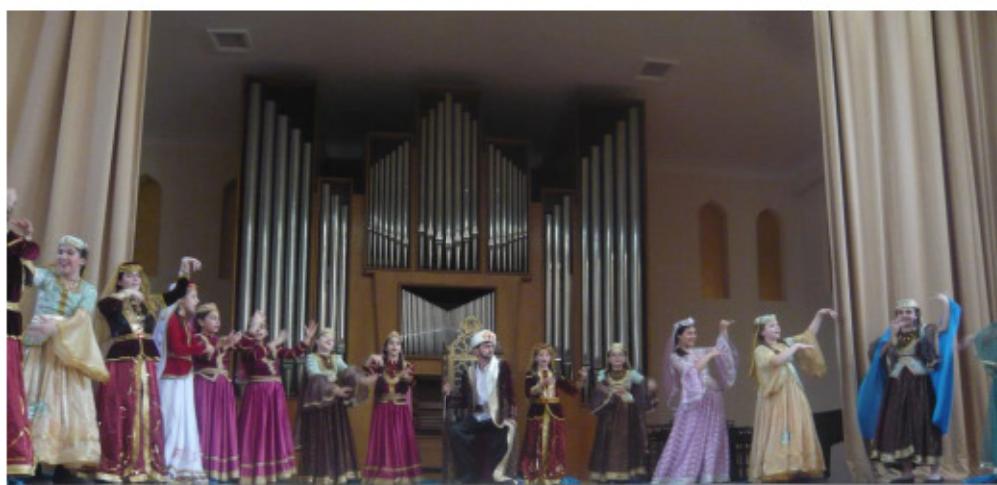
110

**Üzeyir Hacıbəyli adına Baki Musiqi Akademiyasının
Məktəb-studiyasının Uşaq Opera Teatrının quruluşunda
“İsgəndər və çoban” operasından səhnələr**

MÜNDƏRİCAT

Giriş	5
Operanın mətni	6
I pərdə	11
II pərdə	53
III pərdə	85
Əlavə	
Üzeyir Hacıbəyli adına Baki Musiqi Akademiyasının Məktəb-studiyasının Uşaq Opera Teatrının quruluşunda “İsgəndər və çoban” operasından səhnələr	111